

Új szegénység az USA-ban

A faház kellemesen illeszkedik az alkonyi fényben a verandához, amikor a kilovaglás után visszaérkezünk. Csúrom vizesre izzadva, kezünkben sörös dobozokkal ülünk az ingatag székeken, és történeteket mesélünk. Természetesen lovakról szóló történeteket. Lizáról, aki egy esküvőn, ahol sorfalat kellett állnia, kiette a menyasszony kezéből a csokrot, és Sirázról, aki egy célzott rúgással negatívan döntötte el tulajdonosának családtervezési elképzeléseit.

Geri számára, aki csapatvezetőnk volt a kilovaglásokor, ez egy hosszú munkanap vége. Ez az indián ősökkel bíró amerikai nő hétfő reggeltől szombat délig egy nagy drogériáláncnál dolgozik váltott műszakban. 59 évesen, hat gyerekkel, és több mint 12 évnyi céghez tartozás után ún. Shift Supervisor-ként (az eladó és a menedzser közti foglalkozás ez) kilenc dollárt keres óránként. (Üzletükben éppen hogy egy szempillafestéket lehet kapni ezért.) Szombat déltől vasárnap estig aztán barátnője, Roberta farmján dolgozik – a lovaglás oktatásától az etetésig, a fiatal lovak belovaglásától a trágyahordásig minden az ő kezében van a hétvégéken.

Szabadidő? Semmi. Geri ezt rendben lévőnek találja: Ha az embernek túl sok ideje van gondolkodni, mondja, akkor csak tételődni fog, és ezt engedheti meg magának legutoljára. Geri 30 éve él házasságban Michaellel, és régóta a család egyetlen keresője. S itt kezdődik a nyomorúság ebben a történetben, amely jellemzően amerikai történet. A hihetetlen humorú, Istenben erősen bízó, és két, olykor három foglalkozást űző Geri és férje ugyanis már nem tud megélni az egy bevételből.

Tizenegy éve laktak egy kis, roskatag házban, de a tulajdonos néhány héttel ezelőtt minden motyójukkal együtt kirakta őket az utcára, mert már nem tudták kifizetni a bérleti díjat. Így hát Roberta, az istállótulajdonos fogadta be őket. Geri és Michael most dobozok, kofferek és hullámpapírok, lovakról, gyerekeikről és unokáikról készült fotók, régi bútorok, macskák, kutyák és vadászgörények között lakik egyetlen szobában. „Nekünk jól megy – véli Geri –, sokan kénytelenek az utcán élni.”

Michael keresőképtelen. Tanult szakmája, a mozdonyvezetőség, a foglalkozás megkövetelte monoton mozgás révén már korán kétoldali krónikus inhiüvelgyulladást vont maga után, így aztán még egy táskát sem tud fölemelni, még kezét sem tud rázni, annyira fáj neki. Evtizedek óta él együtt ezekkel a fájdalmakkal, s azok lassan felőrlik. Fizikailag és lelkileg egyaránt a végét járja. El kell néznie, hogy felesége éjjelnappal dolgozik, miközben ő otthon ül, és nem csinál semmit.

visz kintről egy-két hasáb fát a kandallóhoz, és ezzel teljes mértékben bevethetőnek bizonyul a munkaerőpiacon. A kémet elzavarták ugyan a birtokról, de az eset jól szemlélteti a biztosító beállítottságát: semmit sem hagy kivizsgálatlanul, hogy ne kelljen fizetnie.

Evek óta sem Geri, sem Michael nem járt orvosnál: túl drága. A betegbiztosítás az ő korukban olyan nagy összegű lenne, hogy mindkettőjüknek csúcsmenedzsernek kellene lennie ahhoz, hogy ki tudják fizetni. Amikor Gerire rátört a fogfájás, kihúzatta néhány fogát. A fogorvossal, vagy a patkókováccsal? Arcára ferde mosoly ül. Csak annyit mond, a fogorvosi számla és az ő jövővelme kölcsönösen kizárják egymást.

Mióta hiányos a fogazata, Geri már csak zárt ajkakkal nevet. Amikor a német munkajogi és betegbiztosítási viszonyokról mesélek neki, úgy tűnik, alig hisz el belőle valamit. Az anyasági szabadságot például nem ismeri. Amikor annak idején elkezdődtek a fájdalmai, munkahelyéről ment a kórházba. Mihelyt megszületett a gyerek, hazaküldték – szükség volt az ágyra. Néhány napot pihenhetett – persze fizetetlenül –, de aztán ismét elment dolgozni. Szerencsére kollégái nagyon kedvesek voltak hozzá, és az első időkben helyette is cipelték a nehéz ládákat.

Elég a meséből: Akár egy westernfilmben, úgy lendül Geri a nyeregbe, és irányítja Dineát a csapásra. Ma New York-iak vannak itt, hogy néhány napig élvezzék Massachusetts csodálatos természeti szépségeit. Geri helyi növényeket és fákat, ritka madarakat s egy víz-esést mutat meg nekik, nekünk pedig megígéri, hogy holnap holdfénynél fogunk kilovagolni. Amikor ezt elvetjük, mondván, örülnie kell, hogy vasárnap este végre kiszállhat a nyeregből, Geri nem ismer pardont. Addig beszél a lelkünkre, amíg beleegyezzünk. Számára ez azt jelenti, hogy ezen az éjszakán még kevesebbet aludhat. „Szeretem mindezt”, mondja, és nagy ívet ír le karjával. Közben boldogan mosolyog, erősen összeharapott szájjal.

Susanne Bach

Forrás: Publik-Forum, 2002/19

Műtétet nem engedhet meg magának, mivel a betegbiztosító egy évnyi krónikus betegség után kihajította őt. Egykori munkaadójának munkaképtelenségi biztosítója sem akar fizetni, mert az sokba kerülne – így aztán évek óta pereskednek anélkül, hogy Michael eddig egyetlen centet is látott volna. Ahhoz, hogy megállapítsák, egyáltalán jár-e neki pénz, előbb meg kellene fizetnie egy ügyvédet.

Újabban egy, a biztosító által megbízott magánbetegértékelő elment Roberta birtokára, hogy kikémlelje, valóban nem képes-e dolgozni a beteg, vagy pedig be-